

Novoteks

GLASILO DELAVSKEGA SVETA

LETO II. ★ 1981 ★ ŠT. 3

NOVOTEKS

glasilo delavskega sveta

Tekstilne tovarne

NOVOTEKS

Novo mesto

1961

Letnik II.

Št. 3 (6)

Januar - Februar

Izdaja:

delavski svet

Ureja:

uredniški odbor

Odgovorni urednik:

Miran Simič

Naslov uredništva:

Novoteks, Novo mesto

Foersterjeva 10

telefon 31, 71

Zunanja oprema:

Brovet Bojan

Tisk naslovne strani

in vezava:

Valvazorjeva tiskarna

Videm-Krško

Naklada:

700 izvodov

VSEBINA:

Poslovno poročilo

Novi gospodarski ukrepi

POSLOVNO POROČILO

I. S p l o š n i d e l

1./ Pravni in organizacijski podatki

. Vlada LRS je dne 18. 8. 1947 na predlog ministra za industrijo in rudarstvo z odločbo št. 5- zak. 441 ustanovila državno industrijsko podjetje republiškega pomena pod firmo Tekstilna tovarna Novo mesto. Ustanovljeno podjetje je dobilo v upravljanje osnovna sredstva, ki so znašala po bilanci z dne 30. 6. 1956 din 5.172.641.50 in so se ustvarila iz splošno ljudskega premoženja dotedanjih podjetij:

Tekstilne tovarne Jože Povh, Novo mesto,
Predilnice in tkalnice za volno Josip Penca, Novo mesto, in
Tvrške Ivan Medic, Novo mesto.

Obratna sredstva so bila ustvarjena iz iste imovine in so znašala po isti bilanci din 4.568.786.80. Podjetje je zastopal ravnatelj Franc Morel, ki je podpisoval samostojno v okviru zakonitih pooblastil in pravil podjetja.

Poslovni predmet podjetja je bil: izdelovanje mikane volnene preje in volnenih tkanin na industrijski način. Z vpisom v register državnih gospodarskih podjetij, ki ga je vodilo Ministrstvo za finance LRS, dne 13. oktobra 1947 je podjetje dobilo lastnost pravne osebe in pravico do poslovanja.

2. 5. 1953 se je v registru državnih gospodarskih podjetij, ki ga je takrat vodil Državni sekretariat za proračun in državno administracijo LRS, pri podjetju Tekstilna tovarna Novo mesto zbrisala dotedanja firma in vpisala nova: "NOVOTEKS", tekstilna tovarna, Novo mesto.

Z odlokom Izvršnega sveta LRS z dne 7. 8. 1953, štev. U 49/53, je prešla ustanoviteljska pravica do podjetja Novoteks na OLO Novo mesto.

Na podlagi sklepa DS in odobritvene odločbe OLO Novo mesto se je dne 28. 10. 1954 v register gospodarskih podjetij pri Okrožnem sodišču v Novem mestu vpisala sprememba poslovnega predmeta, ki se je po novem glasil: izdelovanje volnene in polvolnene mikane tkanine, volnene odeje, tkanino iz česa-

ne volnene preje, tiskano blago za obleke in dekoracijo, bombažne tkanine in tkanine iz umetnih vlaken, konfekcija iz preje in tkanin, ki jih tovarna izdeluje.

21. 4. 1954 je DS podjetja ustanovil prodajalno "NOVOTEKS MANUFAKTURA" in tako je v novem registru gospodarskih organizacij pri Okrožnem gospodarskem sodišču v Ljubljani pod št. Fi 690/54 Rg I 76 pri podjetju Novoteks že vpisana poslovna enota - prodajalna s poslovnim predmetom: prodaja tekstilnega blaga in konfekcije na drobno.

V letu 1953 je bil zgrajen obrat II v Metliki, zato se je spet spremenil poslovni predmet, ki sedaj obsega: izdelovanje volnene in polvolnene mikane preje ter preje iz umetnih vlaken, volnene in polvolnene mikane tkanine, volnene odeje, česane volnene preje za tkanine in trikotažo ter tkanine iz česane volnene preje.

Na podlagi odločbe Občinskega ljudskega odbora Novo mesto z dne 25. 5. 1960 se je k podjetju NOVOTEKS pripojilo še podjetje TKALNICA Novo mesto.

V letu 1960 se je izbrisal upravičenec za podpisovanje Stevo Čavlovič in tako sedaj podpisujejo za podjetje:

Stanislav Dolenc, direktor,
Franjo Švent, vodja finančnega sektorja,
Milena Baškovič, finančni knjigovodja;

za prodajalno pa:

Leopold Morela, poslovodja,
Franjo Švent, vodja finančnega sektorja;
Lojzka Dragman in Marija Pristavec (v njuni odsotnosti).

Spomladi leta 1959 je NOVOTEKS sklenil s podjetjem "Sukno" Zapuže pogodbo, po kateri ima za dobo 10 let skupno s podjetji "Sukno" Zapuže in "Jelka" Radovljica v najemu počitniški dom "Zelenica" Novi grad.

8. 9. 1960 je DS podjetja izdal sklep o ustanovitvi gostinske gospodarske organizacije Menze tekstilne tovarne NOVOTEKS, vendar ta organizacija do danes še ni pravno urejena, niti vpisana v register, ker ObLO Novo mesto še do danes ni dal svojega soglasja.

2./ Podatki o upravljanju podjetja

a) Podjetje zaposluje v svojih obratih in poslovnih enotah po stanju na dan 31. 12. 1960 skupno 717 oseb. Od tega je 208 moških in 497 žensk ter 12 vajencev. Leta 1960 se je v podjetju na novo zaposlilo 154 oseb; iz podjetja pa jih je odšlo 79. Število zaposlenih se je od leta 1959 dvignilo za 75 oseb. Ta dvig zaposlenih gre predvsem na račun prevzema Tkalnice Novo mesto in pa potrebe povečanja zaposlenih v tkalnici in apreturi.

Po posameznih obratih in poslovnih enotah je bilo zaposleno naslednje število oseb:

Predilnica mikane preje	58	oseb
Česalnica	30	"
Predilnica česane preje	227	"
Tkalnica	199	"
Apertura	81	"
Pomožni obrati	49	"
Menza	8	"
Trgovina	4	"
Uprava	49	"
Vajenci	12	"

Skupaj: 717 oseb

Po kvalifikaciji je zaposlitev naslednja:

Visokokvalif. delavcev	25	Višje strok. uslužbencev	28
Kvalificiranih "	315	Srednje strokovni uslužb.	43
Polkvalificiranih del.	268	Pomožnih uslužbencev	12
Nekvalificiranih del.	14	Vajencev	12

b) Za upravljanje našega podjetja je bil dne 14. 5. 1960 izvoljen 37-članski delavski svet. Njemu v pomoč pa je bil v obratu II v Metliki izvoljen 17-članski obratni delavski svet.

Na prvi seji delavskega sveta dne 25.5.1960 je bil izvoljen tudi 9-članski upravni odbor.

Struktura članov organov samoupravljanja:

Od 37 članov DS je 16 žensk in 21 moških. Od teh je 10 članov ZK, 5 članov ZB in 5 članov LMS.

Po kvalifikaciji pa je stanje naslednje:

- 2 polkvalificirana delavca,
- 26 kvalificiranih delavcev,
- 4 visokokvalificirani delavci,
- 2 uslužbenca s srednjo strokovno izobrazbo ter
- 3 uslužbeneci z višjo strokovno izobrazbo.

Od članov obratnega delavskega sveta je 11 žena in 6 moških. Od teh je 7 članov ZK, 3 člani ZB in 4 člani IMS.

Po kvalifikaciji pa so:

- 1 nekvalificiran delavec,
- 4 polkvalificirani delavci,
- 3 kvalificiranih delavcev,
- 2 visokokvalificirana delavca,
- 1 uslužbenec s srednjo strokovno izobrazbo,
- 1 uslužbenec z visoko strokovno izobrazbo.

V upravnem odboru so od 9 članov dve ženski in 7 moških. Po kvalifikaciji pa so:

- 5 kvalificiranih delavcev,
- 1 visokokvalificiran,
- 2 uslužbenca z visoko strokovno izobrazbo in
- 1 vodilni uslužbenec (direktor).

Vsi člani DS, obratnega DS, kakor tudi UO so člani SZDL in sindikata. Od izvolitve do konca leta je imel DS pet rednih in 1 izredno sejo, kar pomeni povprečno 1 seja na 38 dni.

Obratni DS je imel v istem obdobju 4 seje, kar je 1 seja na 52 dni.

Upravni odbor pa je imel od svoje izvolitve do danes 14 rednih sej, kar je 1 seja na 15 dni.

Delavski svet je na zasedanjih obravnaval probleme v zvezi s proizvodnjo, nabavo in prodajo osnovnih sredstev, razširitvijo oziroma rekonstrukcijo podjetja, periodičnimi obračuni, inventuro, uvedbo novih delovnih mest, spremembo nekaterih tarifnih postavk, raznih pravilnikov, razpravljal je tudi o anuitetah, priključitvi oziroma osamosvojitvi obrata II, o varnostno tehnični zaščiti itd.

Za konkretne naloge in priprave materiala ima DS osem stalnih komisij in to:

HTZ komisijo, komisijo za osebne prejemke, komisijo za delovna razmerja, komisijo za norme, komisijo za prevzem, ocenjevanje in razhodo vanje osnovnih sredstev, disciplinsko komisijo, komisijo za štipendije in požarno varnostno komisijo.

Obratni DS ima štiri komisije in to:

HTZ komisijo, komisijo za delovna razmerja, komisijo za norme, in disciplinsko komisijo.

Delavski svet in upravni odbor pa imenujeta po potrebi tudi občasne komisije za pripravo raznih predlogov ali izvedbo posameznih nalog.

V stalnih komisijah je angažirano skupno 54 članov kolektiva. Na seje DS in UO so bili poleg vodilnih oseb v podjetju vabljeni tudi predstavniki političnih organizacij v podjetju (sindikata, ZK in mladine), predsedniki komisij in drugi poročevalci.

Za seje DS in UO je bil po možnosti, zlasti v zadnjem obdobju, pripravljen material, ki se je skupno z dnevnim redom pred zasedanjem razdelil med člane DS, da ga preštudirajo in se tako pripravijo na zasedanje.

Na zasedanjih DS so obravnavali naslednje najvažnejše zadeve in so bili sprejeti tile najvažnejši sklepi;

Ker bombažne statve, ki smo jih prevzeli od bivše Tkalnice v Šmihelu, niso odgovarjale našim potrebam, je bil sprejet sklep, da se prodajo, namesto njih pa se nabavi 6 novih volnarskih statv. Prav tako naj se odproda stare volnarske statve, ki ne odgovarjajo več našim potrebam, namesto njih pa se nabavijo nove statve. Potrebna sredstva bomo dobili delno od prodaje statv in iz kredita za serijsko opremo. Tako je bilo nabavljenih 20 novih volnarskih statv.

Plan proizvodnje za leto 1960 je predvideval realizacijo 2,600,000.000.- din. Na predlog sindikalne organizacije pa je bil interno povečan na 3 milijarde. S tem v zvezi je bil popravljen tudi količinski plan tkanin. To povečanje je bilo možno zaradi instalacije novih strojnih kapacitet v tkalnici in dviga storilnosti po uvedbi plačevanja po učinku. Delavski svet je na svojih zasedanjih večkrat razpravljajal o razširitvi podjetja. Perspektivni plan razvoja našega podjetja predvideva povečanje bruto produkta od planiranih v letu

1960 2.600.000.000 na 6 milijard 50 milijonov v letu 1965.

S tem v zvezi je bil izdelan program rekonstrukcije, ki predvideva zgraditev nove predilnice česane preje v Novem mestu. Ta predilnica bi izdelovala tkalsko prejo za naše potrebe kakor tudi za potrebe ostalih tkalnic v severozapadnem delu naše države. Obstoječa predilnica česane volnene preje v Metliki pa naj bi se specializirala na izdelavo trikotažne preje. S tem bi se dvignila proizvodnost posameznih obratov podjetja.

Ker so pri uresničevanju tega programa nastale razne težave pri finansiranju, je DS sprejel tudi vzporedni program rekonstrukcije, ki predvideva le delno povečanje kapacitet predilnice česane preje, večje povečanje kapacitet pa je predvideno v tkalnici in apreturi.

Sprejet je bil tudi sklep, da zaprosimo za podaljšanje odplačevanja anuitet, ki jih mora podjetje plačevati za najete kredite za nabavo strojne opreme v Metliki in povečanje obratnih sredstev za ta obrat. Naša vloga je bila ugodno rešena. Odplačevanje anuitet je bilo podaljšano od treh na šest let.

S tem v zvezi so se sprostila finančna sredstva, ki smo jih imeli pripravljena za anuitete v letu 1960. Investicijska banka pa nam je vrnila tudi že v začetku leta 1960 vplačane anuitete pod pogojem, da del teh sredstev posodimo investicijskemu skladu ObLO Novo mesto.

Zato je DS sprejel sklep, da posodimo imenovanemu skladu skupno 17.000.000 in to: 9.000.000.- za nabavo likalnih strojev za Industrijo perila, 3.000.000.- za gradnjo motela v Otočcu, ostalo pa za komunalno gradnjo v Novem mestu. Nadalje je DS sprejel sklep, da se dotira Občinskemu ljudskemu odboru Metlika 3.000.000. za gradnjo pekarije.

Preostala sredstva pa naj bi se porabila za finansiranje gradnje poslovnih prostorov, ki so nam nujno potrebni, saj delamo v istih prostorih kot pred leti, ko je znašal bruto produkt podjetja 800.000.000.- din, sedaj pa se je povečal za 240 %. Nadalje je nujno potrebno nabaviti nekaj novih strojev, s katerimi bomo lahko izboljšali kvaliteto naših izdelkov.

Ker ni možnosti izvedbe rekonstrukcije po prvotno

zamišljenem načrtu, se je DS kasneje odločil na etapno rekonstrukcijo. V prvi etapi nam je uspelo z GENERAL EXPORTOM napraviti aranžman v znesku \$ 102.000. To posojilo bomo odplačali z uslužnostnim predenjem česane preje s tujo surovino.

S tem kreditom bomo nabavili naslednje nove stroje:

- 2 prstenčeva stroja
- 2 sukalna stroja
- 1 vigore aparat s sušilnico
- 1 dublirni stroj
- 1 aparat za barvanje križnih navitkov
- 1 intersecting.

Za plačilo carine se bodo uporabila prosta sredstva podjetja. Stroji bodo predvidoma dobavljeni in montirani v III. četrtletju 1961. leta.

Delavski svet je na svoji redni seji dne 7. septembra 1960 razpravljajal o proizvodnem planu za leto 1961, kot ga je predlagal UO podjetja. Sprejet je bil naslednji proizvodni plan:

- 100.000 m2 volnenih mikanih tkanin
- 200.000 m2 polčesanih tkanin
- 500.000 m2 česanih tkanin
- 230 t mikane preje
- 450 t česane preje

Finančno pa je v letu 1961 predvidena realizacija v višini 3.434,600.000.- din.

Plan predilnice česane preje predvideva zmanjšanje količine v primeri z letom 1960, to pa zaradi izdelave višjih številčk preje kot v preteklem letu. Plan izdelave mikane preje je isti kot v letu 1960, plan tkalnice oziroma apreture pa predvideva večjo proizvodnjo česanih in manjšo proizvodnjo mikanih tkanin v primerjavi z letom 1960.

Na zasedanjih DS se je razpravljalo tudi o proizvodnih problemih ter o periodičnih obračunih proizvodnje. Po analiziranju proizvodnje, ugotovljenih pomanjkljivosti in uspehih so bili sprejeti ustrezni sklepi tako, da je bil cilj, ki je bil postavljen v začetku leta 1960, tudi dosežen.

Zaradi dotrajanosti tovornega avtomobila je bil sprejet sklep, da se ga razhodaže in nabavi nov tovrnjak tipa

DEUTZ. Nadalje je bil sprejet sklep, da se odproda osebni avto FIAT 1100, ki je že v slabem stanju, namesto njega pa se kupi nov osebni avto FIAT 2100. Oba avtomobila se plačata iz amortizacije.

Po sklepu DS se je pristopilo k adaptaciji menze v Novem mestu, ker kapaciteta kuhinje ni več zadostovala potrebam. Povečali in preuredili so kuhinjo in menzo ter nabavili novo opremo.

Sklenjeno je bilo tudi, da se menza loči iz obračuna podjetja, vendar da se cene hrane ne dvignejo. Predvidena izguba se bo krila po sklepu DS.

V obratu II v Metliki se je pristopilo po sklepu DS k preureditvi nekaterih prostorov in postavitvi nove vrtarnice. V tako preurejenih prostorih se bo uredila menza za potrebe tamkajšnjega kolektiva.

Zaradi urbanističnega načrta, ki predvideva postavitev novih tovarniških prostorov za tovarno ravnanje stekla in tovarno električnih naprav v neposredni bližini našega podjetja, ter zaradi predvidenega povečanja poslovnih objektov našega podjetja, se je prenehalo s pripravljalnimi deli za ambulanto. Predvideva se gradnja večjih ambulantnih prostorov, ki bodo služili vsem industrijskim podjetjem v Bršljinu. Ker se bo z gradnjo predvidoma pričelo šele čez nekaj let, mi pa ambulanto nujno potrebujemo, je bil sprejet sklep, da se po izselitvi tov. Ivančiča začasno uredi ambulantni prostor v stanovanju, ki ga sedaj on uporablja. Garderobni prostori in potrebne kopalnice, ki so bile mišljene v novi stavbi ambulate, pa se bodo zgradile ob novih poslovnih prostorih, ki jih bomo pričeli graditi letošnje pomlad.

Na pobudo sindikalne organizacije sta upravni odbor in DS razpravljala o organizaciji izobraževalnega centra v podjetju. Sprejet je bil sklep, da se izobraževalni center čimprej ustanovi ter nastavi primerno osebo, ki bo center vodila. Te osebe pa trenutno še nimamo. Uvedlo se je tudi novo delovno mesto inštruktorja v tkalnici ter na to mesto postavilo dve tkalki z daljšo prakso, ki bosta poučevali nove delavce v tkalnici. Poleg tega je UO sprejel sklep o štipendiranju potrebnega strokovnega kadra.

Delavski svet je na svojih sejah sprejel tudi sklep o uvedbi novih delovnih mest, ki so bila potrebna v zvezi z

razširitvijo podjetja, oziroma delitvijo dela. Popravljenih je bilo tudi nekaj tarifnih postavk, predvsem za skladiščnike.

Sprejeti so bili tudi naslednji pravilniki:

Pravilnik o HTZ, požarnovarnostni pravilnik in poslovnik o delu disciplinske komisije. Ponovno so bila dopolnjena tudi pravila podjetja, ki pa jih kljub neštetim urgencam še do danes nismo prejeli od ObLO Novo mesto, čeprav je od prvotne predložitve pravil v potrditev minilo že skoro dve leti.

DS je odobril tudi več dotacij in to: Okrajnemu sindikalnemu svetu, Vajeniški šoli, Obč. odboru SZDL Novo mesto in Metlika za novoletno praznovanje kakor tudi sindikalnima podružnicama Novoteks v Novem mestu in v Metliki.

Na izredni seji DS, ki je bila sklicana na zahtevo UO naše sindikalne podružnice, se je razpravljalo poleg drugega tudi o sklepu UO podjetja, ki je odredil, da se namesto ponedeljka 28. novembra 1960 dela v nedeljo dne 27. novembra, da bi kolektiv imel tri proste dni. Po daljši in burni debati je bil sklep UO potrjen.

Na tem zasedanju je DS razpravljala v zvezi s tednom varnosti tudi o higiensko tehničnem varstvu delavcev, ter sprejel Pravilnik in ustrezne sklepe, da se varnostno službo v podjetju še izboljša. Ugotovilo se je, da so se razmere v podjetju z nastavitvijo varnostnega tehnika bistveno izboljšale. Za potrebe gasilske čete v Novem mestu se je po sklepu DS nabavila nova brizgalna.

Na zadnji seji je DS razpravljala tudi o takozvani trinajsti plači. Članom DS je bilo pojasnjeno, da pravilnik o nagrajevanju po učinku ne dopušča delitve kakih takih plač, ker so vsi člani kolektiva plačani po učinku, ter se presežki dela mesečno.

Ker se je v zadnjem obdobju v Metliki veliko razpravljalo o odcepitvi oziroma osamosvojitvi obrata II, je o tej zadevi razpravljala tudi DS podjetja kakor tudi obratni DS in partijska organizacija v Metliki. Vsi so obsodili postopek odgovornih oseb ObLO Metlika, ki vodijo tovrstne diskusije, ne da bi vprašali za mnenje organe delavskega samoupravljanja ali člane kolektiva.

Sprejet je bil tudi sklep, da se ugotovi, kako obravnavajo proizvodnjo druga podjetja, ki imajo svoje obrate

v raznih občinah. Na pomoč pa naj se pokliče Zavod za organizacijo in revizijo v Mariboru. Zavod je izdelal predlog, ki je bil od naše strani v celoti sprejet. Po njihovih navodilih bomo v letu 1961 obračunavali proizvodnjo obrata II.

O večini spredaj navedenih problemov je v potankosti razpravljajal UO podjetja ter izdelal in predlagal DS ustrezne predloge v potrditev. Poleg tega je razpravljajal in sprejel sklepe o potovanju v inozemstvo zaradi nabave novih strojev, o ugotovitvah zveznega tržnega inspektorata, izrednem popustu blaga, ki se slabo prodaja, itd.

Na zadnji seji pa je UO razpravljajal o uvedbi ekonomskih enot v našem podjetju. Predlog predvideva uvedbo šestih ekonomskih enot ter tri predračunske enote.

Prav tako se je razpravljalo o Pravilniku o kvalitetni normi za obrat tkalnica, ki ga je izdelala posebna komisija. Predlog za uvedbo ekonomskih in proračunskih enot kakor tudi pravilnik o kvaliteti bosta predložena na prihodnjem zasedanju DS v potrditev. Imenovana je bila tudi komisija, ki bo izdelala predlog za pravilnik o kvaliteti v predilnici česane preje.

Veliko pozornosti je UO na svojih sejah posvečal proizvodnosti in kvaliteti izdelkov. Večkrat je analiziral delo posameznih obratov ter sprejel ustrezne sklepe, da se dvigne proizvodnost kakor tudi kvaliteta izdelkov. Ker je bil v mesecu juniju procent izdelkov II. in III. kvalitete v tkalnici iznad postavljenih normativov in je UO ugotovil, da je vzrok v premajhnem prizadevanju nekaterih odgovornih oseb v tkalnici, je v smislu Pravilnika o plačevanju po enoti proizvoda odredil, da se odgovornim ne obračuna koeficient, ki je v pravilniku predviden za ta delovna mesta.

Razpravljalo se je tudi o prošnji delavk, ki so vezane na prihod na delo z vlakom. Želji vseh delavk ni bilo mogoče ugoditi, ker je večina delovnih mest vezanih na delo v dve oziroma tri izmenah.

Obratni DS je na svojih zasedanjih obravnaval predvsem naslednje zadeve:

Ker je pretežna večina članov kolektiva obrata v Metliki brez potrebnih delovnih izkušenj, je nujno organizirati strokovne tečaje. Mojstri in predelavci pa morajo

posvetiti vso pažnjo pri priučevanju na delovnem mestu. Ker nimamo potrebnih prostorov, kjer bi se vršili strokovni tečaji, je bil sprejet sklep, da se s tečaji počaka še toliko časa, da se uredijo prostori menze, kjer bodo tečaji. Zadeva je tik pred uresničitvijo.

Veliko pažnjo je obratni DS posvečal proizvodnji in kvaliteti. Ker je bil proizvodni plan za leto 1960 zelo visok, je bilo sprejetih več sklepov, da bi se plan dosegel. Tudi kvaliteta proizvodov večkrat ni odgovarjala. Obratni DS je vse to analiziral ter ugotovil, da je tu včasih krivda na materialu, večkrat pa so krivi slabe kvalitete delavci in to običajno vedno isti. Sprejet je bil tudi sklep, da se tem delavcem posveti vsa pozornost ter se jih ponovno opozori na njihove napake. Če se ne popravijo, naj se jih premesti. Več pažnje je treba posvetiti tudi disciplini pri delu, ker le na ta način bodo doseženi potrebni uspehi.

Organizirala se je tudi priprava in delitev malice v času delovnega odmora. Zaenkrat so to hladna jedila, ko pa bo urejena kuhinja in menza, se bo kuhala tudi topla malica in kosilo po primerni ceni.

Ena izmed sej je bila posvečena požarno varnostni službi in HTZ zaščitni. Sprejet je bil tudi požarnovarnostni pravilnik in dane smernice za organizacijo prostovoljne industrijske gasilske čete v obratu II.

Obratni DS je nadalje razpravljal o periodičnem obračunu za 9 mesecev ter o obveznosti podjetja pri vračanju najetih kreditov za obrat II v Metliki. Ugotovilo se je, da bi obrat v Metliki pri sedANJI proizvodnji sam lahko odplačeval svoje obveznosti šele v 11 in pol letih, zato je nujno združenje sredstev celotnega podjetja, da bodo obveznosti pravočasno pokrite. Nadalje se je razpravljalo o nabavi surovin, izdobi preje naročnikom ter obveznostih podjetja do družbe.

Živahna razprava se je vodila tudi o govoricah o osamosvojitvi obrata oziroma priključitvi k podjetju "Betni". Članom obratnega DS je bilo pojasnjeno stališče DS podjetja, ki je proti osamosvojitvi ali priključitvi. Težnja vodstva našega gospodarstva je, da se podjetja jačajo in svojo proizvodnjo specializirajo, ne pa da se razcepljajo in s tem slabijo svojo proizvodno in finančno zmogljivost. Obratni

delavski svet se s stališčem DS podjetja popolnoma strinja ter zahteva, da se z ozirom na razne neutemeljene očitke, ki so bili iznešeni na raznih zborih volivcev in drugod na račun podjetja oziroma obrata v Metliki, stvari najprej preverijo in se prikaže kolektiv v pravi luči. Obratni DS je sprejel tudi sklep, da celoten kolektiv dela eno nedeljo, ves zaslužek tega dne pa se odstopi za gradnjo fizikturnih objektov v Metliki.

Člani organov delavskega samoupravljanja so v preteklem obdobju pokazali zanimanje za razvoj podjetja. Pri tem so se zlasti izkazali člani UO; kar dokazuje tudi udeležba na sejah, ki je bila povprečno 90%. Vsi izostanki članov so bili opravičeni (dopust, bolezen ali neodložljivo delo/. V razpravo so živahno posegali ter stavljali svoje predloge in pripombe.

Te živahnosti pa na DS včasih ni bilo. To je zlasti očitno pri razpravljanju o proizvodnem planu in širjenju podjetja. Temu pa ni vzrok nezainteresiranost, temveč premajhna razgledanost članov DS. V razpravah, ki so bile njim bližje, so živahno sodelovali ter stavljali svoje predloge. Včasih so nekateri člani gledali skupne probleme preozko ter iskali le lastne koristi. To je bilo zlasti očitno pri razpravi o nadomestilu dela za 29. november, koriščenje tovornih avtomobilov, obdarovanju otrok za Novo leto in pri razpravi o takozvani trinajsti plači.

Člani obratnega DS so pokazali veliko iniciativo pri reševanju problemov in vodenju obrata kljub temu, da še nimajo dovolj izkušenj v družbenem upravljanju, saj je obrat šele pričel obratovati ter ogromna večina članov kolektiva kakor tudi članov obratnega DS še ni bila nikoli v delovnem razmerju in tako nimajo tistih izkušenj kot jih imajo starejša podjetja. Obratni DS je bil prvič izvoljen v letu 1960 ter ima trenutno malo pristojnosti, ki jih bo pa potrebno v bodoče večati in tako dati pravi poudarek demokratičnosti pri vodenju podjetja.

c) Vodstvo podjetja

V poslovnem letu 1960 so v skladu s sklepi DS in UO, družbenega plana in zakonskih predpisov vodili upravo podjetja naslednji vodilni uslužbenci:

- 1./ Stanislav Dolenc, direktor,
- 2./ Franjo Švent, vodja finančnega sektorja,
- 3./ Franjo Kelner, vodja tehničnega sektorja in
- 4./ Udovič Jože, vodja splošnega sektorja.

3./ Podatki o družbenem standardu

Za boljši družbeni standard, skrbi v Novoteksu tako uprava kot sindikalna organizacija. Menza, ki je bila že pri-
lično urejena, je dobila čisto novo lice. Sedaj je urejena
tako, da so delavci lahko hitreje in bolje postreženi. Hrana
postaja vedno kvalitetnejša in izdatnejša. Uvedel se je sis-
tem samopostrežbe, zato lahko delavci, če žele, dobe malo več
ali manj enolončnice. Postrežba pa je veliko hitrejša kot pa
pred samopostrežbo.

Nad menzo se ravno sedaj pripravljajo prostori za
ambulanto, ki bo že v pičlih dveh mesecih začela sprejemati
paciente. S tem se bo veliko pridobilo na času, ki ga naši
ljudje izgubljajo s čakanjem v Zdravstvenem domu.

Tudi za prijeten dopust se je sindikat potrudil, da
bi ga koristilo čim več članov kolektiva. Dom na morju se
je izpopolnil, tako da je v letu 1960 koristilo dopust kar
222 članov kolektiva ter njihovih svojcev. V bodoče se name-
rava dom adaptirati in s tem pridobiti toliko postelj, da bo
letno lahko koristilo dopust še 90 članov.

Sindikalna organizacija se je zanimala tudi za gra-
ditev doma na Gorjancih. Mogoče bi nekateri člani koristili
dopust raje na Gorjancih kot na morju, in tudi na masovnem
sestanku je bila izražena ta želja. Če bodo na razpolago po-
trebna finančna sredstva, se bo začel graditi dom tudi v do-
mačem kraju.

Za razvedrilo članov kolektiva smo sklenili pogodbo
z ljubljanskim Mestnim gledališčem, ki nam letno uprizori 7
do 9 predstav. Tako imajo tudi naši delavci priliko obisko-
vati res kvalitetne predstave.

Tudi za strokovno razgledanost delavcev in mojstrov
se je poskrbelo s tem, da se je priredilo več predavanj in
organiziralo strokovni tečaj za mojstre, ki so mu^{pa} lahko pri-
sostvovali tudi delavci. Sindikalna podružnica je priredila
tudi kuharski tečaj, kjer se dekleta učijo modernega gospo-

dinjstva.

V nekaterih primerih je odbor sindikata uvidel, da so nekateri člani potrebni gmotne podpore, zato jim je bila podeljena denarna podpora, posebno otrokom umrlih članov kolektiva. Še bi lahko naštevali, kaj vse se je nudilo članom kolektiva. Potrebno je, da se jim nudi več in več, da bodo vedeli, zakaj delajo, saj le tako bo njihovo delo vestno, kvalitetno in kvantitetno.

4./ Podatki o zavarovanju sredstev

V skladu s predpisi o obveznem zavarovanju osnovnih in obratnih sredstev ima podjetje sklenjeno zavarovanje z DOZ-om Novo mesto.

5./ Podatki o pregledih in revizijah

V letu 1960 je bilo v tovarni NOVOTEKS več komisij, ki so pregledale delo in naprave na različnih delovnih področjih.

a) Komisija za pregled zaključnih računov je izvršila manjši popravek gl. odločbe SDK Fi-171/4-60 z dne 2. 6. 1960 za leto 1959. Ta popravek je bil preknjižen v poslovnih knjigah v prvem polletju 1960.

b) Komisija za pregled zaključnih računov je izvršila tudi pregled zaključnega računa za leto 1959 priključenega podjetja TKALNICA Novo mesto. Odločba o tem je bila izdana dne 3. 11. 1960, štev. Fi-983/1-1960.

c) V mesecu novembru 1960 smo ponovno zaprosili Zavod za organizacijo in revizijo Maribor za sodelovanje pri name-ranem uvajanju obračuna po ekonomskih enotah. Tako nam je zavod izdelal poročilo za pripravljalna dela, čigar realizacija pa še do danes ni izvršena. Komisija, imenovana v tej zadevi od UO, ne more nadaljevati z delom pred sestavo ustreznih planov za posamezne proizvodne oddelke.

Istočasno smo z ozirom na problematiko, ki jo povzroča ObLO Metlika z nemogočimi zahtevami po ugotavljanju in delitvi dohodka, prosili ta zavod, da nam izdela strokovni predlog. Zavod je v svojem poročilu obdelal ta predlog, ki je bil že v mesecu decembru 1960 dostavljen ObLO Metlika, vendar še do sedaj ni z njihove strani nikakega pritrdilnega

niti odklonilnega odgovora.

d) V času popisa, ki se je vršil v okviru zaključevanja poslovnega leta 1960, so bili s strani NB izvršeni trije pregledi in to v vsaki fazi poteka popisa. Bistvenih ugotovitev po teh zapisnikih ni bilo, ker se je delo odvijalo skladno s tozadevnimi predpisi.

e) Zvezni tržni inšpektor je več dni pregledoval celotno poslovanje prodajnega oddelka in skladišča gotovega blaga. Ugotovil je, da je poslovanje v glavnem urejeno v smislu predpisov, razen manjših dopolnitev, ki jih je treba vskladiti s predpisi JUS-a. Prav tako smo imeli periodične preglede Občinske tržne inšpekcije za prodajo blaga kakor tudi cen in ostalih plačilnih pogojev.

f) Tudi s strani Tajništva za delo ObLO Novo mesto so bili izvršeni trije pregledi. Pri tem ni bilo ugotovljenih nikakih nepravilnosti.

II. S t r o k o v n i d e l

1./ Gospodarjenje z osnovnimi sredstvi in spremembe osnovnih sredstev

Za pregled in evidenco osnovnih sredstev vodi podjetje register in nekopirno kartoteko. Vse spremembe, ki so se izvršile v letu 1960 kakor tudi odpisi za to leto, so sprevedeni v tej evidenci. O vseh spremembah je v smislu zakona o sredstvih odločal DS.

Stanje osnovnih sredstev:

Osnovna vrednost	1.171,914.795.-
Odpisi	<u>413,238.836.-</u>
Sedanja vrednost	758,675.959.-
Investicije v teku	718.915.-
Denarni del osnovnih sredstev	49,456.524.-
Amortizacija XII. vplač. v l. 1961	<u>4,432.821.-</u>
Skupna vrednost per 31. 12. 1960	813,284.219.-

Viri osnovnih sredstev:

Sklad osnovnih sredstev	536,710.937.-	
Investicijska posojila za osnovna sredstva	268,096.319.-	
Dobavitelji za osnovna sredstva	<u>9,623.013.-</u>	814,430.269.-
Interno financiranje osnovnih sredstev		<u>- 1,146.050.-</u>
Skupaj:		813,284.219.-

2./ Dosežena proizvodnja in proizvodnost

Proizvodnja:

<u>Predilnica mikane preje</u>	Plan	Dej.	Indeks
Mikana preja Nm 7,5/1	230.000 kg	304.774 kg	132,51 %
<u>Predilnica česane preje:</u>			
Česana preja Nm 32/1	540.000 kg	540.537,99	100,10 %
<u>Tkalnica</u>			
000 votki	750,000	883,471	117,8 %
<u>Apretura</u>			
Mikanih tkanin: m tek.	193.000	210.885,20	109,27 %
Česanih tkanin: m tek.	207.000	<u>228.602,30</u>	110,44 %
Skupno m tek.		439.487,50	
Mikanih tkanin m2 :	263.000	287.900,73	109,47 %
Česanih tkanin m2 :	287.000	<u>324.510,96</u>	113,07 %
Skupno m2		612.411,74	
Barvanje "Jersey"	5.960,20 kg		
Barvanje triko preje 32/2	26.016.- kg		

P r o i z v o d n o s tPredilnica mikane preje

Izdelano preden:	2,286.015
Preden na efektivno uro	23,15

Predilnica česane preje:

Izdelano preden	16,911.164
Preden na efektivno uro	31,70

Tkalnica:

Proizvedeno votkov	383,471.000
Votkov na efektivno uro	2.369

Apretura:

Proizvedeno:	tkanin	439.487,50 m tek
	jersey	5.960,20 kg
	triko preje	26.016 kg

metrov in
kg jersey na efektivno uro 3,31

3./ Problematika in izvršitev nabave

V letu 1960 je bila od domačih surovin nabavljena domača merino in polmerino volna, medtem ko grobih voln nismo kupovali. Pri vsej dobavljeni merino in polmerino volni je podjetje koristilo regres in sicer 1.600 din za 1 kg pri merino oziroma 880. din za 1 kg pri polmerino volni v smislu odloka o najvišjih prodajnih cenah za zgoraj imenovano volno. Vsa nabavljena domača volna je bila kupljena na aukcijskem mestu in prevzeta od "Zavoda za unapredjenje proizvodnje tekstilne industrije". Pri pranju te volne smo ugotovili, da se ugotovljeni randman ujema z deklariranim s strani zavoda. Reklamacij zaradi količinskih razlik ali odstopanja v finoči v preteklem letu ni bilo.

Oskrbovanje z domačo volno je potekalo normalno. Povprečna mesečna zaloga merino in polmerino volne v letu 1960 je znašala 11.831 kg baza prana, medtem ko je povprečna mesečna zaloga v letu 1959 znašala 25.369 kg baza prana. Poleg

domače volne je bila v letu 1960 nabavljena stanična volna, ki jo proizvaja "VISKOZA" Loznica. Povprečna mesečna zaloga stanične volne v letu 1960 je znašala 11.299 kg, v letu 1959 pa 28.074 kg. Vsa stanična volna je bila dobavljena po pogodbi na naš odpoklic tako, da so posamezne pošiljke prispale pravočasno. Zaradi tega podjetje med letom ni imelo prekomernih zalog.

Nabava in poraba surovin v letu 1959 in 1960 v kg

	1960	1959
Volna domača prana	27.149 kg	22.873 kg
Volna inozemska prana	61.268 kg	46.588 kg
Volna stanična	52.204 kg	55.922 kg
Umetna vlakna	14.787 kg	12.803 kg
Česanec	593.596 kg	274.235 kg

Ostali material

Pri nabavi pomožnega materiala in pomožnih sredstev iz domačega tržišča podjetje ni imelo večjih težav. Posamezne inozemske pošiljke pa so prihajale često zelo kasno kljub temu, da so bile pravočasno naročene. Iz uvoza smo v preteklem letu prejeli sledeči material: mikalno okovje, žagasto žico, delilno jermenje, električne nitne zaustavljalice, signalne žarnice, razpenjalce, vlačilce, nerjavečo pločevino, galove verige in razne rezervne dele za posamezne stroje.

Skozi celo leto smo uvažali razna barvila, katerih dobavni roki so bili često prekoračeni. Nepravočasna dobava posameznih artiklov iz uvoza je nastala v glavnem zaradi zavlačevanja pri zamenjavi deviz, na kar pa podjetje kot naročnik ni imelo nobenega vpliva.

Zaloge surovin v kg v letu 1960 in 1959

	1960	1959
Volna domača prana	11.831	25.369
Volna inozemska prana	19.673	13.538
Volna stanična	11.299	28.074
Umetna vlakna	3.888	15.891
Česanec	60.053	34.159

4./ Dosežena realizacija

V času od 1. 1. 1960 do 31.12.1960 smo prodali z vsemi odbitki za 2.893,612.880. din tkanin in česane volnene preje.

Od skupne realizacije tkanin in česane volnene preje je bilo prodano tkanin za 1.425,091.348 din in prav tako tudi česane volnene preje za din 1.468,521.532.

Iz dinamike prodaje po mesecih se lahko ugotovi, da se prodaja blaga ne vrši v vseh mesecih leta enako zaradi tega, ker je volneno blago sezonskega značaja. Da bi bila prodaja in realizacija blaga po planu dosežena in presežena, zavisi od izbire vzorcev kakor tudi kolekcij, po katerih se blago prodaja trgovskim podjetjem, t.j. detajlistom in grosistom ter preko njih potrošnikom. Iz večletne prakse smo ugotovili, da morajo biti v vsakem primeru vzorci izdelani za posamezno sezono tako, da odgovarjajo določenemu času kakor tudi modnim desenom, ki so iskani v posameznih obdobjih. V našem poročilu želimo prikazati tudi prodajo v posameznih četrtletjih, zato navajamo sledečo razdelitev:

I	25 %	III	35 %
II	15 %	IV	25 %

Da bi se prodaja vsestransko normalno razvijala v teku leta, se je treba za vsako sezono temeljito pripraviti, če hočemo ustvariti realizacijo, ki nam je potrebna za nadaljne poslovanje. V vsakem primeru pa tudi plan prodaje zavisi od izgotovljenih količin blaga v določenih rokih, ki so postavljeni od trgovskih podjetij, kakor tudi od pravičnega asortimana po artiklih in deseni. K temu želimo pripomniti, da morajo biti komadi komercialnih mer in čim manjši procent neregularnega blaga, da bi zaradi tega bila dosežena realizacija, kot je bila planirana v začetku leta.

Da je bil plan prodaje dosežen in presežen, je bilo potrebno vsestransko ukrepati in se prilagoditi možnostim, ki jih imamo za doseg plana prodaje. Iz celokupne realizacije za leto 1960 se lahko ugotovi, da je tehnično vodstvo vsestransko sodelovalo v povezavi s prodajnim oddelkom in sicer v izbiri vzorcev kakor tudi ob času izdelave vzorcev za kolekcije posameznih letnih časov, po katerih se je blago prodajalo.

Ob priliki izbire smo se dogovorili o posameznih desenh in kvaleteti, iz pripravljenih vzorcev pa smo sporazumno sestavili kolekcije, ki so nam bile potrebne za posamezne sezone. V kolikor se je ob priliki prve prodaje pokazala pri poedinem artiklu težava zaradi prodaje, smo takoj pristopili k ponovni izdelavi vzorcev kakor tudi novi izdelavi kolekcij, tako da smo si v vsakem primeru zagotovili prodajo blaga v naši trgovski mreži in s tem zagotovili, da je potrošnik dobil blago, ki si ga je želel nabaviti v posameznem letnem času. Po izdaji kolekcije je bilo nujno ugotoviti količino surovin in v nasprotnem primeru sestaviti izračun surovin za izdelavo posameznih artiklov. V vsakem primeru pa zavisi doseganje in preseganje letnega plana prodaje od pravočasno izdobljenih količin blaga, ki smo ga predvideli za posamezne mesece. Tozadevni čas izdelave je razviden iz naročil trgovskih podjetij kakor tudi asortimana po artiklih in desenh.

Naše artikke smo prodajali trgovskim podjetjem, t.j. detajlistom in grosistom, delno tudi konfekcijam, preko naših predstavnikov po kolekciji in prav tako po osebni izbiri predstavnikov trgovskih podjetij, ki so nas obiskali v tovarni. Naši kupci so v večini primerov koristili kasaskonto kakor tudi nove plačilne pogoje, ki smo jih prilagodili željam trgovskih podjetij. Pri izstavitvi faktur smo pazili, katera izmed podjetij so poravnala dolžne zneske za sprejeto blago. Imeli smo tudi poedine primere nepravočasnega plačila, katere pa smo takoj po preteku roka za plačilo pismeno ali telefonično opomnili.

V Metliki posluje naš obrat II-predilnica česane volnene preje. V minulem letu je bilo zelo veliko zanimanje med tkalci in trikotažerji za nakup naše preje "Tkalke" in "Triko". Da je bilo veliko povpraševanje po naši preji, je zasluga izbrane barvne kolekcije, ki je dopolnila že obstoječo kolekcijo česane volnene preje. Povpraševanje po nakupu česane volnene preje se je iz dneva v dan večalo in to po osebnih obiskih predstavnikov posameznih tovarn kakor tudi preko dopisov, tako da smo v večih primerih bili primorani pojasnjevati, da nam preje v zaželenih količinah ni mogoče izdobljavljati, še posebno ne zaradi tega, ker je razpolagalo s količinsko razdelitvijo Združenje tekstilne industrije.

Prodaja preje se je vršila v našem podjetju na ta način, da smo v prvem in drugem polletju sklicali skupni sestanek in povabili predstavnike, ki so želeli nabaviti česano volneno prejo v našem podjetju. Pred tem pa smo prejo že porazdelili posameznim podjetjem zaradi tega, da bi sestanki potekali v normalnem tonu zaradi prevelikih količin, ki so jih želela imeti podjetja, a nam jih ni bilo mogoče izdelati. Istočasno pa smo prejo porazdelili v sorazmerju potrebnih količin posameznih podjetij, da ne bi bila poedina podjetja, ki so večja in potrebujejo večjo količino, prikrajšana, a manjša podjetja pa, ki bi v slučaju nesorazmerne razdelitve dobila večje količine, je ne bi mogla predelati in v zvezi s tem poravnati svojih obveznosti.

Z navedenim načinom prodaje česane volnene preje se je pokazalo na koncu poslovnega leta, da smo pravilno usmerili celotno prodajo in izdelavo preje, ker je bila v pretežni večini izdobavljena, razen poedinim kupcem, ki se pa niso držali določenih plačilnih pogojev. V primeru, da podjetje ni pravočasno poravnalo faktur, smo pripravljeno količino preje poslali tistemu podjetju, ki je pravočasno poravnalo obveznosti. Takoj v začetku poslovnega leta smo poslali kupcem tudi pogodbe, kjer so vpisani vsi pogoji v zvezi prodaje in nakupa česane volnene preje. Na podlagi sprejetih pogodb se določijo po barvni karti tudi barve za vsak mesec posebej, nakar naš medsebojni dogovor potrdijo s specifikacijo barv in rokov dobav.

V sklopu naše tovarne posluje tudi detajlna prodajalna "MANUFATURA NOVOTKS", ki prodaja regularno blago kakor tudi ostanke naše proizvodnje, ki ne odgovarjajo za redno prodajo. Promet v omenjeni poslovalnici je znašal v letu 1960 din 163,302.424.- din.

Struktura prodaje v prodajalni pa je naslednja:

1) Blago našega podjetja	105,285.296	=	64 %
2) Blago drugih dobaviteljev	58,017.128	=	36 %

Od tega pod toč. 1. :

a) regularno blago	11,283.299	=	10,6 %
b) ostanke oziroma blago s popustom	94,001.997	=	89,4 %

5./ Analiza finančnega poslovanja

A) Podjetje

Z omenjenimi rezultati proizvodnje in realizacije je bil finančni plan podjetja izvršen takole:

Celotni dohodek in dohodek:

	Plan	Izvršitev	%
1./ Celotni dohodek	2,600.000	3,094.298	119
2./ Poslovni stroški	1,522.574	1,896.240	125
3./ Prometni davek	195.000	302.617	155
4./ Dohodek	882.126	895.433	102

Iz tega pregleda se vidi porast realizacije z ozirom na plan za 19 %. To je rezultat predvsem novoinstaliranih kapacitet (statev) v tkalnici, poleg tega pa tudi povečana proizvodnja, ki gre v dokajšnji meri na račun nagrajevanja po enoti proizvoda, ki je bil uveden v preteklem letu. Poslovni stroški so v razmerju s povečano realizacijo porastli za 6 %, kar je predvsem rezultat višjih cen surovin, delno pa tudi neekonomičnega trošenja materiala v proizvodnji in režiji. Zmanjšanje poslovnih stroškov oziroma boljšega izkoriščanja in prihrankov materiala bi bilo zato nujno stimulirati. To pa bomo dosegli samo na ta način, da pri nagrajevanju upoštevamo poleg količinske proizvodnje in kvalitete tudi rezultate iz naslova poslovnih stroškov. Z ozirom na to je nujno, čim prej pristopiti k obračunu po ekonomskih enotah, da se tako izkoristijo vse možnosti ustvarjanja večjega dohodka gospodarske organizacije. Skladno s povečanjem dohodka kot rezultatom manjših poslovnih stroškov se bodo lahko delavcem izplačevali večji osebni dohodki.

Odstopanje pri prometnem davku kar za 35 % je pripisati spremenjeni strukturi realizacije v korist večje realizacije tkanin iz česane volnene preje.

Doseženi dohodek je torej povsem rezultat povečanja realizacije, poslovnih stroškov in obračunanega prometnega davka. V tem dohodku pa je predhodno že obračunana prenešena zguba iz leta 1959 priključenega podjetja "Tkalnica" Novo mesto v znesku 6,990.055.--.

Po obračunu prispevka iz dohodka družbi je bil ustvarjen čisti dohodek, dosežen v znesku din 401,329.675.- V tem znesku je zapopaden tudi posebni delež, ki po posebnih predpisih pripada gospodarski organizaciji v znesku din 11,103.368.

V svrhu ugotovitve in analize glavnih ekonomskih rezultatov se podaja naslednji pregled:

Ekonomski rezultati poslovanja

U č i n e k					Produktivnost		Ekonomičnost	
Obseg proizv. P	Finan. rezultat D	Delovna sila R	Sred.za proizv. porab.		P:R 1	D:R 2	P:T 3	D:T 4
Enota mere mil.	mil.	štev.	mil	000 din	000 din	kf	kf	
1960								
Doseženo	3.094	895	655	1607	4,724	1,366	1,92	0,56
1959								
Doseženo	2.238	671	554	1504	4,040	1,211	1,49	1,45
Indeks 1:2	138	133	118	107	117	112	129	124

Osnovni proporci poslovne politike pa so naslednji:

Struktura delitve					Indeks		
1959					1960		
	mil.	%	%		mil.	%	60:59
Celotni dohodek	2.238	100			3.087	100	138
Posl.stroški	1.323	59,2			1.889	61,2	142
Dpp	244	10,9			303	9,8	124
Dohodek	671	29,9	100		895	29	100
Prisp. iz doh.	239		35,6		494		55,2
Čisti dohodek	432		64,4		401		44,8

Prednji pokazatelji v indeksih odgovarjajo dejanskim rezultatom poslovanja z izjemo prispevka iz dohodka in čistega dohodka. Ta dva elementa izvirata v letu 1959 iz spremenjene strukture delitve dohodka zaradi dejstva, da je bilo podjetje

v času od 1. 1. 1959 do 30. 4. 1959 v poskusni proizvodnji in se za ta čas ni obračunaval prispevek iz dohodka.

Poslovna politika delitve čistega dohodka pa je naslednja:

	Struktura delitve						Indeks
	1959			1960			
	mil	%	%	mil	%	%	
Čisti dohodek	432	100		401	100		93
A. Osební dohodki	169	39	100	227	57	100	134
Do viš. po							
tarif.post.	139		82	168		74	121
Nad tarif.post.	30		18	59		26	197
B. <u>Skladi</u>	263	61	100	174	43	100	66
Rezervni fond	16		6	18		10	112
Skup.rezer.f.	2		1	4		3	200
Nerazp.sred.	245		93	152		87	62

Takšen predlog delitve čistega dohodka je sestavljen na podlagi potreb podjetja skladno s tistim delom zakona o sredstvih, ki govori o dobrem gospodarjenju. To nam potrjuje prikaz v prajšnjih tabelah, saj je povečanje osebnih dohodkov z indeksom 134 skoraj v skladu s povečanim dohodkom z indeksom 233, kljub temu, da so se takozvani osebni dohodki nad tarifno postavko povečali v primerjavi z letom 1959 skoraj za dva-krat (indeks 197). Takšno povečanje je v skladu z doseženimi rezultati in obračunano po obstoječem pravilniku o nagrajevanju po enoti proizvoda. Ostanek čistega dohodka je v predlo-
gu bilance zajet kot nerazporejena sredstva in bi se ostanek po kritju anuitet razporejal sproti na ustrezne sklade, nek-
nadno pa po potrebi. Takozvana že angažirana sredstva za od-
plačilo anuitet obstoječih investicijskih posojil pa znašajo:

za odplačilo v l. 1961

Skupaj osnovna sredstva	457,149.747.-	66,154.034.-
Obratna sredstva	390,000.000.-	74,316.919.-
Sredstva skupne porabe	36,500.000.-	4,374.874.-
S k u p a j	883,649.747.-	144,845.827.-

Poleg ostanka nerazporejenih sredstev bo podjetje v letu 1961 ustvarilo še nekoliko sredstev iz naslova amortizacije, prodaje osnovnih sredstev itd., tako da bodo znašala vsa razpoložljiva sredstva v letu 1961 predvidoma:

Nerazporejena sredstva iz bilance	192,304.808.-
Nerazporejena sredstva iz leta 1959 stanje 20/2-1961	41,035.395.-
Amortizacija prosti del stanje 11/2-1961	4,137.915.-
Amortizacija blokirani del stanje 11/2-1961	9,877.381.-
Amortizacija za 9 mesecev 1961 oca	40,000.000.-
Denarni del osn.sredstev stanje 27/1-1961	19.961.-
Denarni del skupne porabe stanje 19/2-1961	529.148.-
Garancija pri JIB vračilo	4,727.500.-
Prodana osnovna sredstva	<u>13,843.000.-</u>
S k u p a j	266,475.007.-

Upravnemu odboru oziroma DS se predlaga, da se zaenkrat razporedijo samo sredstva, ki so po prednjem pregledu potrebna za plačilo anuitet in pa ustrezni del za izvršitev pripravljalnih del za gradnjo skladiščnih prostorov. Ta predlog se utemeljuje s tem, da je izgradnja skladiščnih prostorov pogojena za izvršitev prve faze rekonstrukcije, za kar bodo podjetju že v kratkem času odobrena sredstva pri Jug. banki za zunanjo trgovino. Ves ostanek nerazporejenih sredstev naj bi se, kot je že omenjeno, razporejal naknadno s predpostavko, da se pri tem nujno upoštevajo potrebe, o katerih je že razpravljala DS. Ta ukrep je zelo umesten vse dotlej, dokler podjetju ne bodo znani vsi predvideni gospodarski ukrepi, ki pa bodo veljali že 1/1-1961. Do takrat nam bo znana tudi situacija glede sredstev za gradnjo stanovanj, katera se namerava najeti kot posojilo.

b) Prodajalna

V prodajalni je bil v letu 1960 dosežen promet v vrednosti din 163,302.000. V primerjavi z letom 1959 se je promet povečal za cca 19 %. Struktura prodanega blaga je že razvidna v prejšnjem poročilu in znaša:

a) Prodaja blaga matičnega podjetja	din 105,285.296
1) regularno blago	11,283.299
2) ostanki oz.blago s popustom	94,001.997

b) Prodaja blaga ostalih dobaviteljev 58,017.000

Razmerje prodaje blaga znaša torej 64:36. Poleg upoštevanja vloženega truda zaposlenih v prodajalni gre zaslu- ga za tak promet predvsem na račun prodaje ostankov blaga ma- tičnega podjetja, katerih plasman ni težak. Doseženo realiza- cijo povečujejo izredni dohodki, ki se nanašajo na koriščenje kasaskonta pri plačilu računov in inventurni viški. Za vse ar- tikle določa podjetje prodajno ceno na ta način, da dovoljuje prodajalni pribitek marže 6%. Po predloženem predlogu zaključ- nega računa lahko ugotovimo, da je pribitek na ceno zadosten tudi kljub kritju 3 % občinskega davka in da se lahko ustvarja sorazmerni dohodek.

Po kritju prispevka iz dohodka in obračuna posebnega deleža znaša doseženi čisti dohodek din 3,674.000. Predlog razdelitve čistega dohodka je v zaključnem računu izdelan tako, da se najprej v celoti pokrijejo obračunani in izplačani oseb- ni dohodki po pravilniku o nagrajevanju po učinku. Po izločitvi sredstev za obvezno formiranje rezervnega sklada prodajalne in rezervnega sklada občinskega ljudskega odbora se predlaga po- kritje že odobrenega nakupa osnovnih sredstev s formiranjem sklada osnovnih sredstev. Ves ostanek čistega dohodka v znesku din 850.000 pa se naj bi po predlogu kolektiva prodajalne iz- ločil za povečanje sklada obratnih sredstev prodajalne.

III. Z a k l j u č e k

Zaključni račun, katerega sestavni del je to poslov- no poročilo bazira na dejanskih podatkih iz knjigovodstva, ti pa so vsklajeni z dejanskim stanjem po popisu, ki je bil izvr- šen per 31/12-1960.

NOVI UKREPI V GOSPODARSTVU

Novi ukrepi v gospodarstvu, ki se bodo uporabljali v letu 1961, prinašajo celo vrsto sprememb pri poslovanju gospodarskih organizacij. Ti novi ukrepi se pokažejo v vseh področjih, tako pri politiki cen, razdelitvi dohodka, raznih prispevkih, davkov na promet, obrestih in uvezno-izvoznih instrumentih.

Zaradi lažjega razumevanja sprememb, ki se vršijo v naši panogi, bomo opisali nastale spremembe po novi shemi razdelitve celotnega dohodka.

Celotni dohodek

Celotni dohodek se formira kot pri dosedanji razdelitvi iz vrednosti realizacije in izrednih dohodkov ter se zmanjša za izredne izdatke. Tukaj je treba poudariti, da bo vsekakor prišlo do znižanja celotnega dohodka v panogi 124 (tekstilna industrija). Razlog za tako formiranje celotnega dohodka je v zmanjšanju cen tekstilnih proizvodov. Po gibanjih, ki jih povzročajo novi instrumenti razdelitve dohodka, uvezno-izvozni instrumenti in drugi, je ugotovljeno, da se v tekstilni industriji lahko zniža cene, ker so te bile do sedaj previsoke. Zaradi tega je prišlo do znižanja davčnih stopenj, kar mora vplivati na spremembo cen tekstilnih proizvodov in to:

pri bombažni česani preji za	10 %
pri vseh bombažnih tkaninah za	10 %
pri tkaninah iz volnene česane preje za	10 %
pri svilenih, rayonskih in sintetičnih tkaninah	10 %
pri tkaninah iz staničnih vlaken volnen. tipa za	25 %
pri konfekciji za	6 - 8 (10) %

V ostalih dejavnostih tekstilne industrije se bo do cene v glavnem obdržale na dosedanji ravni, razen pri konoplji in proizvodnji iz konoplje, kjer se cene formirajo svobodno na tržišču.

Amortizacija

Stopnje amortizacije osnovnih sredstev gospodarskih

organizacij v naši panogi so ostale na prejšnji ravni. Medtem je bil izdan nov odlok o uporabi sredstev amortizacije iz prejšnjih let, ki se po do sedaj veljavnih predpisih niso mogla koristiti (oziroma so se koristila v določenih primerih). Po tem odloku bodo gospodarske organizacije uporabljale sredstva amortizacije po stanju na koncu leta 1960 za poravnavo svojih obvez in to:

- 1./ za izplačilo kreditov, dobljenih iz splošno investicijskega sklada;
- 2./ za poravnavo, oziroma zmanjšanje dolgov gospodarskih organizacij zveznim bankam.

Znesek amortizacije iz prejšnjih let, ki se po do sedaj veljavnih predpisih ni mogel koristiti in ki ostane tudi po poravnavi navedenih obvez, se lahko po 1.1.1962 koristi po predpisih, ki jih bo izdal Zvezni izvršni svet.

Davek na promet

V zvezi s spremembami v sistemu delitve dohodka gospodarskih organizacij, v cenah in pri zunanjih trgovinskih instrumentih, so predvidene spremembe tudi pri davku na promet. Osnovne spremembe pri davku na promet proizvodov so izvršene na podlagi kriterija, da se v principu ne plača tako imenovani medfazni davek na promet, temveč se ta prevali od surovine in polproizvodov na končne proizvode - v glavnem na artikole široke potrošnje. Tako je davek na promet za tkanine, predelane v konfekcijo, prevajen na oblačila, namesto da bi bil plačan pri nabavi tkanine v njihovi ceni.

Določeno je tudi, da se vpelje 0,5 % davek na poslovni promet, ki se plačuje od celotnega dohodka vseh dejavnosti.

Posebna sprememba davka na promet v tekstilni industriji so zmanjšane stopnje davka pri:

bombažnih tkaninah	od 30 % na 26 %,
visogne tkaninah	od 10 % na 6 %,
protiru, sanitetskem materialu, dekorativnih tkaninah iz bombažnega in drugega tekstilnega materiala	od 15 % na 11 %,
pri tkaninah iz umetne svile	od 30 % na 20 %,
sintetičnih tkaninah	od 40 % na 20 %,
pri trikotaži, nogavicah in pozamentariji iz sintetičnih prediv	

od 22 % na 12 %,

Druga taka izprememba je uvedba davka na promet pri industrijski in obrtni proizvodnji oblačil ter perila in to:

na oblačila iz volnenih in česanih tkanin 13 % davka,

na oblačila iz volnenih, vigogne in cel tkanin volnenega tipa 4 % davka,

na oblačila iz bombažnih sintetičnih in svilenih tkanin 12 % davka,

na perilo iz vseh vrst tkanin za 13 % davka.

To pomeni, da bo konfekcija nabavljala tkanine v industriji brez davka na promet in pri prodaji gotovega oblačilnega prometa plačala davek na promet po pretežnosti materiala izdelave na osnovi zgornjih stopenj. Z ozirom na velike zaloge metražnega blaga v konfekciji, da ne bi te plačale dvakrat davek, je sprejet sledeč sklep:

Iz novo nabavljenih tkanin brez davka na promet izdelani oblačilni predmeti se podvržejo plačevanju novega davka na promet.

Za oblačilne predmete, izdelane iz tkanin, za katere je že plačan davek na promet, se ne bodo uporabljale te davčne stopnje v roku dveh mesecev. Smatra se, da v tem roku lahko predelajo tkanine, ki jih imajo na zalogi in jih prodajo. Po izteku tega roka se bo plačal tudi za te oblačilne predmete davek po gornjih stopnjah.

Obresti na sklade v gospodarstvu

Na vsa družbena sredstva, ki jih koristi gospodarska organizacija, se plača prispevek družbeni skupnosti v obliki obresti. Pod družbenimi sredstvi v gospodarstvu se razumejo sredstva poslovnih skladov, gospodarskih organizacij, poslovnih in kreditnih skladov bank in družbenih investicijskih skladov. Obresti na družbene investicijske sklade se plačajo na tisti del sredstev teh skladov, ki je dan na kredit gospodarskim organizacijam. Obresti se ne plačajo za čas, v katerem se vrši obračunavanje interkalarnih obresti. Splošno obrestna stopnja za sklade v naši panogi znaša še vedno 6 %.

Obresti na posojila in kredite

Banke so proste pri določevanju višine obrestne mere na posojila in kredite, toda ne morejo iti preko določene stopnje, ki jo določa Zvezna ljudska skupščina. Za gospodarske organizacije, ki plačajo obresti na svoj poslovni sklad po stopnji 6 % (to so vsa tekstilna podjetja) znaša najvišja stopnja obresti za posojila in kredite 10 %.

Na sredstva, ki jih gospodarska organizacija vlaga v banko, plača ta obresti s tem, da stopnja ne more biti večja od 7 %.

Prispevek iz dohodka gospodarskih organizacij

Prispevek iz dohodka se bistveno razlikujejo od istimenskega instrumenta v dosedanjem mehanizmu razdelitve. Ta razlika je sledeča: v dosedanjem sistemu razdelitve je prispevek iz dohodka določen na osnovi razmerja dohodka v primeri z minimalnim osebnim dohodkom, to je ostanek dohodka se je delil preko minimalnih osebnih dohodkov, medtem ko se sedaj zajičanje prispevka vrši iz celotnega zneska dohodka, to je eliminirajo se minimalni osebni dohodki kot merilo za razdelitev. Stopnja za izločanje prispevka je proporcionalna in enotna za vsa podjetja in panoge ter znaša 15 % za vsa podjetja tekstilne panoge razen za industrijo konoplje in podjetij za proizvodnjo ročno tkanih preprog, ki po odloku o prispevku iz dohodka gospodarskih organizacij ne plačajo prispevek iz dohodka.

Prispevek iz dohodka je v celoti dohodek federacije in služi za poravnavo proračuna iz skladov, s katerimi ona upravlja.

V kolikor neka gospodarska organizacija ne ustvari dovolj čistega dohodka za izplačilo zajičanih osebnih dohodkov delavcev, gre razlika do polnega zneska dohodkov v breme prispevka iz dohodka, to je zmanjša se prispevek dohodka v tistem znesku, za kolikor je nepokrit zajičen osebni dohodek.

Tukaj je potrebno omeniti, da se minimalni osebni dohodki ukinejo kot merilo za razdelitev izmed gospodarsko organizacijo in družbeno skupnostjo, vendar se pa pojavljajo v novi obliki kot zajičeni znesek osebnih dohodkov, ki se brez ozira na uspeh gospodarske organizacije zajičen vsakemu zaposlenemu.

Prispevek iz osebnega dohodka

Od osebnih dohodkov delavcev in uslužbencev se plačajo sledeči prispevki:

- 1./ Prispevek proračunom iz osebnega dohodka se plača po stopnji 15 % od bruto zneska osebnega dohodka. Od skupnega plačnega prispevka pred njegovo razdelitvijo na politično teritorialne enote se izdvaža najmanj 10 % na račun prispevka za družbene sklade in šolstvo. Ta prispevek za šolstvo odgovarja prejšnjemu prispevku za kadre, ki se je izplačeval v breme poslovnih stroškov. To pomeni, da so v stopnji 15% prispevek proračunom lokalnih enot občine in kraja ter republike in prispevek za šolstvo.
- 2./ Prispevek za socialno zavarovanje se obračunava od bruto osebnih dohodkov po stopnji 24 %. Ta stopnja je na ravni tiste iz 1960. leta. V kolikor sredstva ustvarjena za zdravstveno zavarovanje v posamezni občini ne pokrivajo izdatke zdravstvenega zavarovanja, se predvideva možnost, da se za zavarovane osebe iz te občine uvede izredni prispevek, ki bi ga plačali zavarovanci iz svojih osebnih dohodkov. Izredni prispevek lahko znaša največ 1 % od netto zneska osebnih dohodkov.
- 3./ Prispevek za stanovanjsko izgradnjo se plačuje po stopnji 4 % in to iz dela čistega dohodka izdvojenega za osebne dohodke. Do sedaj so gospodarske organizacije ta prispevek plačevale iz prispevka iz dohodka, to je iz tistega dela, ki pripada družbeni skupnosti, tako da ne bremeni sredstev podjetij.

Potemtakem prispevki iz osebnega dohodka znašajo 43% od bruto zneskov osebnih dohodkov.

Poseben prispevek od izrednega dohodka

Gospodarska organizacija, ki doseže v letu 1961 izreden dohodek, plača prispevek od izrednega dohodka in sicer 25 %.

Gospodarska organizacija je dosegla izredni dohodek, če doseže razen sredstev za izplačilo določenih osebnih dohodkov delavcev še sredstva za sklade, ki presegajo 6 % skupnih

osnovnih in obratnih sredstev, s katerimi razpolaga v letu, za katero deli dohodek.

Z določenimi osebnimi dohodki so mišljeni osebni dohodki delavcev obračunani na podlagi povprečnih osebnih dohodkov, doseženih v preteklem letu v dejavnosti, ki ji pripada gospodarska organizacija.

Ta prispevek je prispevek federacije in kot prehodni instrument predviden samo za leto 1961. Namen uvedbe tega prispevka je, da prepreči ustvaritev eventualnih pretiranih dobičkov posameznih podjetij v dobi uvajanja novih gospodarskih ukrepov.

Prispevek investicijskim skladom

Glede na zmanjšani znesek prispevka iz dohodka, ki je v celoti dohodek federacije, se uvede prispevek družbenim, investicijskim skladom po stopnji do 20% na ostanek čistega dohodka za sklade. Do sedaj se je prispevek družbenim investicijskim skladom plačal iz prispevka iz dohodka. Prispevek družbenim investicijskim skladom se plača investicijskemu skladu občine po stopnji do 10 % in investicijskemu skladu republike do 10 %. Ljudske republike določajo stopnjo prispevka v mejah prispevka, ki jim pripada.

Okrajni ljudski odbor lahko v sporazumu z občinskimi ljudskimi odbori njegovega področja odloči, da se del prispevka investicijskemu skladu občine vnese v investicijski sklad okraja s tem, da del prispevka, ki pripada občini, ne more biti manjši od 60 % skupnega zneska prispevka, ki pripada občinskemu investicijskemu skladu.

Prispevek republiškimi in občinskimi rezervnim skladom

To je nova oblika prispevka, ki se izloči iz iste osnove kot prispevek družbenim investicijskim skladom (iz dela čistega dohodka, namenjenega za poslovni sklad in sklad skupne porabe). Sredstva skupnih rezervnih skladov občin in republik morajo služiti za preskrbo izplačila osebnih dohodkov in sanacije podjetij. Z zakonom se predvideva postopek za likvidacijo obstoječih rezervnih skladov, ki so služili v iste namene pri Zvezni industrijski zbornici. Stopnja tega prispevka je 2 %, občinskimi ljudskimi odbori pa je dana pravica, da

ta procent zvišajo na 3 %.

Prispevek rezervnemu skladu podjetja

Gospodarske organizacije morajo izločati za svoj rezervni sklad del sredstev čistega dohodka. Gospodarske organizacije lahko izločajo iz čistega dohodka za svoj rezervni sklad toliko sredstev kolikor žele.

Sredstva rezervnega sklada se lahko uporabljajo v prvi vrsti za kritje svojih poslovnih potreb po zaključnem računu. Razen tega, v kolikor neka gospodarska organizacija v teku leta ustvari dovolj velik čist dohodek za izplačilo osebnih dohodkov, lahko v vsakem času koristi vse sredstva rezervnih skladov. Ako pa organizacija vloži v svoj rezervni sklad večja sredstva od predvidenih, lahko sredstva rezervnega sklada uporabi za izplačilo osebnih dohodkov, jih prenese v poslovni fond ali fond skupne porabe. Taka funkcija rezervnega sklada izključuje potrebo obstojanja posebne kategorije "nerazporejenih sredstev" tako za osebne dohodke kot za sklade.

Izvozno-uvozni instrumenti

Zaradi obsežnosti carinske tarife tako pri uvozu kot pri izvozu smo prisiljeni, da vas opozorimo na izdajo uradnega lista FLRJ, v kateri so vse stopnje posamezno iznešene. Pri tem se bomo seznanili samo z najvažnejšimi instrumenti.

V tekstilni industriji je večina surovin oproščena carine pri uvozu, medtem ko je pri nekih umetnih in sintetičnih vlaknih in prejah postavljena uvozna carina v stopnji 25 %.

V izvozu tekstilnih proizvodov je vrednost dolarja v upadanju, kar je razumljivo, ker se skupnosti ne splača dotirati nerentabilni izvoz. Instrumenti so tako postavljeni, da favorizirajo dejansko rentabilen izvoz in se povprečno gibljejo v vrednosti 950 din za 1 \$. Vsi do konca prejšnjega leta sklenjeni posli se lahko v teku tega leta izvršijo po starih oziroma po novih instrumentih, kakor je za uvoznika bolj ugodno. Vsi novi posli se bodo izvrševali po novih veljavnih predpisih.

Treba je omeniti, da so vse surovine in proizvodi v glavnem na blagovni listi prostega uvoza razen volnene česa-

ne preje, ki se nahaja na blagovni listi z liberalnim dovoljenjem.

V blagovno listo uvoza z restriktivnim dovoljenjem se nahajajo tudi statve za industrijo bombaža in volne ter predilniški stroji.

Uredba visoke carinske stopnje na uvoz opreme 38 % in predviden uvoz na osnovi restriktivnega dovoljenja imata za cilj poleg zaščite domače proizvodnje strojev tudi pospešitev osvajanja proizvodnje strojev za naše panoge v domovini.

Vsi detajli iz uvozno-izvoznega poslovanja bodo objavljeni v posebni izdaji Ur.l. FLRJ v katerem se bodo našli lahko vsi instrumenti, ki gospodarsko organizacijo zanimajo.

Zaradi lažjega razumevanja vseh instrumentov dajemo shemo razdelitve skupnega dohodka v letu 1961:

1. CELOTNI DOHODEK
2. Material (tudi režijski) stroški
3. Amortizacija
4. DOHODEK (v širšem smislu)
5. Davek na promet proizvodov
6. Davek na celotni dohodek 0,5 %
7. Obresti na sklade 6 %
8. Obresti na kredite do 10 %
9. DOHODEK GOSPODARSKE ORGANIZACIJE
10. Prispevek iz dohodka 15%, razen industrije konoplje in ročnih preprog
11. ČISTI DOHODEK
12. Sredstva za osebnje dohodke bruto
osebni dohodki neto,
prispevek za socialno zavarovanje 24 %,
prispevek proračunom 15 %,
prispevek za stanovanjsko izgradnjo 4 %.
13. Ostanek za sklade bruto
prispevek za izredni dohodek,
prispevek družbenim investicijskim skladom po stopnji 20%
prispevek republiškim in občinskim rezervnim skladom po stopnji 2 % s tem, da lahko OpLO procent zviša na 3 %.
14. Rezervni sklad znaša najmanj 2 % od obratnih sredstev, s katerimi je podjetje razpolagalo v teku treh zadnjih let.

Ko so skupna sredstva tega fonda ustvarjena v višini 10% od povprečnega zneska obratnih sredstev, prestane obveznost plačevanja v rezervni sklad.

15. Ostali skladi gospodarske organizacije neto:

Poslovni sklad,

Sklad skupne porabe.

Razen prejšnjega se lahko uvede izredni prispevek za soc. zavarovanje, toda največ 1 % na neto znesek osebnih dohodkov. To pomeni da na ta prispevek plačajo zavarovanci iz svojih osebnih dohodkov.

Spremembe ostalih predpisov.

Med mnogimi predpisi, ki obravnavajo področje poslovanja gospodarskih organizacij, je zelo veliko število tistih, ki se razveljavljajo. Tudi v osnovnih predpisih je prišlo do vrste sprememb in dopolnitev in zato bomo opisali najpomembnejša.

Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o sredstvih gospodarskih organizacij razveljavlja dosedanje sklade osnovnih in obratnih sredstev in spaja ta sklada v enotni poslovni sklad podjetja. V tem zakonu se obravnava tudi materialna razdelitev čistega dohodka. Na podlagi tega zakona so gospodarske organizacije dolžne, da sprejmejo pravilnike o razdelitvi čistega dohodka do konca 1961. Čisti dohodek se razdeljuje na osebne dohodke in sklade. V tem cilju morajo gospodarske organizacije obdelati osnove in merila za razdelitev čistega dohodka in določiti pravice obrata, ekonomskih in drugih enot.

Na podlagi prejšnjega morajo organi upravljanja podjetja gledati položaj svojega podjetja v novih pogojih, poiskati vse možnosti za boljše poslovanje in v okviru tega obdelati perspektivo svojega podjetja.

Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o delovnih razmerjih razveljavlja odlok o minimalnih osebnih dohodkih, uredbo o postopku pri izdajanju tarifnih pravilnikov, ker uvaža izdelavo novega pravilnika o razdelitvi osebnih dohodkov, ki ga mora gospodarska organizacija izdati do konca 1961. leta. Osnova za delitev sredstev namenjenih za osebne dohodke med posameznike je učinek delavca merjen po količini in kakovosti ter po prihrankih pri materialnih in drugih stroških; pri tem se upoštevajo zahtevnost in teža dela, odgovornost in delovne razmere

na delovnem mestu in drugi elementi, ki pripomorejo k pravilni delitvi sredstev po delovnih uspehih. V tem zakonu se tudi predvideva prenos posameznih pravic na obrate, ekonomske in druge enote, ter se uvajajo zjamčeni osebni dohodki.

Odprava tarifnih pravilnikov in izdaja pravilnika o razdelitvi osebnega dohodka je vsekakor ena od pomembnih sprememb v novem sistemu. Organi upravljanja podjetja in delovni kolektivi ekonomskih in drugih enot morajo dosedanje osnove razdelitve proučiti in postaviti stvarne osnove, ki bodo bazirale na stvarni vrednosti dela v odgovarjajočih pogojih in imeti v vidu predvsem učinek dela in splošne pogoje v delu ekonomske enote in podjetja.

Tukaj moramo tudi omeniti, da je bil izdan odlok Zveznega izvršnega sveta o znižanju cen tekstilnih proizvodov, kakor je to že spredaj omenjeno.

Smatramo, da nam bodo ti podatki koristno služili in usmerjali pozornost na nove predpise, ki bodo doprinesli k boljšemu, ekonomičnejšemu in rentabilnejšemu poslovanju podjetja. Obdelava teh predpisov in analize nam morajo pokazati notranje rezerve in možnosti, katerim je treba posvetiti večjo pozornost, da bi bil rezultat dela znatno boljši, zahvaljujoč boljšemu delu v podjetju.